

Juhani Aho

Minkä mitäkin

Italiasta

MINKÄ MITÄKIN ITALIASTA

JUHANI AIION teokset:

- Muuan markkinamies.* Toinen painos. Hinta 1 mk.
- Kautatie.* Toinen painos. Varustettu Eero Järnefeltin piirtämällä kuvilla. Hinta 3 mk. 75 p. Helppohintainen painos. Hinta 85 p.
- Papin tytär.* Toinen painos. Hinta 2 mk. 75 p.
- Helsinkiin.* Hinta 2 mk. 75 p.
- Lastuja I.* Toinen painos. Hinta 2 mk. 75 p.
- Yksin.* Toinen painos. Hinta 2 mk. 50 p.
- Lastuja II.* Toinen painos. Hinta 2 mk. 75 p.
- Papin rouva.* Hinta 3 mk. 75 p.
- Muutlman murjoma.* Lukujen alkukuvat on piirtänyt Eero Järnefelt. Hinta 2 mk.
- Herranneitiä.* Hinta 2 mk. 25 p.
- Lastuja III.* Kuvat piirtänyt Eero Järnefelt. — Hinta 3 mk. 75 p.
- Panu.* Toinen painos. Hinta 6 mk.
- Panu,* neli-näytöksinen näytelmä. Hinta 2 mk. 25 p.
- Lastuja IV.* Toinen painos. Hinta 2 mk. 75.
- Lastuja V* (sisältää m. m. kertomukset Hellmannin Herra ja Esimerkin vuoksi). Hinta 2 mk. 75 p.
- Katajainen kansani.* Hinta 2 mk. 25 p.
- Katajainen kansani.* Toinen sarja. Hinta 2 mk. 25 p.
- Aatteiden mies,* piirretty August Fredrik Soldanin elämästä. Varustettu Soldanin y. m. tekemillä kuvilla. Hinta 6 mk. 75 p.
- Kevät ja Takatalvi.* — Kevät. Hinta 4 mk. 75 p. — Takatalvi. Hinta 3 mk. 75 p.

JUHANI AHO

MINKÄ MITÄKIN
ITALIASTA

HELSINGISSÄ
KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ OTAVA

Näköispainos ntamo 2012

ISBN 978-952-215-316-6

Valmistaja:

BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

www.ntamo.net

HELSINGISSÄ 1906

HELSINGIN UUSI KIRJAPAINO-OSAKEYHTIÖ

RAUTATIEMATKA SEMMERING VUORISTOSSA.

On ilta myöhä, kun lähdetään Wienistä etelään päin.

Sinne tullessa on halu päästä päiväiseen etelään kiihtymistään kiihtynyt. Yhtä samaa suomalaista talvea oli ollut melkein sinne saakka. Unkariinkin, jota palanen vilahdukselta sivuutettiin, näytti lumen peittämältä tasangolta. Ja Wienissä oli lunta yhtä paljon kuin Helsingissä tammikuun pyryjen aikana. Miehen korkuiset kinokset kohosivat kahden puolen katua likaisina ja rumentavina. Jos tässä mieli päästä kesämaahan, niin täytyy kiirehtiä.

Mutta ei juuri siltä näyttänyt, että pian oltaisiin etelässä. Junassa oli kylmä ja seura kolmannessa luokassa aivan kotimainen. Ihmeellistä sentään, kuinka ihmiset kaikkialla ovat samannäköisiä. Puhumattakaan herrasväestä ja keski-säädystä, näyttävät talonpojatkin olevan samaa

sukua. Niitä on junassa useita. Ne ovat jostakin Etelä-Itävallan vuoristosta ja pukuna niillä on housut selvää sarkaa ja turkki lammasnahkaa. Eivät juuri paljon puhu toisilleen, istuvat ja tupakoivat ja evästään syötyään paneutuvat penkille pitkäkseen. Epäilemättä on heillä vuoristoissaan samanlainen elämä kuin meillä järviemme ja jokiemme rannoilla: karu luonto, kylmät talvet, leipä tiukassa. On tuossa sentään muuan mies, joka näyttää vähän erikoisemmalta. Hänellä on koukkuisempi, etelämaalaisempi profiili, parta musta, silmät ruskeat ja valppaat ja vilttihatussa höyhentöyhtö. Kuvailen, että hän on vuorimaiden metsästäjä, kauriiden ampuja. Ja tuon tuostakin katsastaa hän ikkunasta ulos. Luonto näyttää vetävän häntä niinkuin sitä, joka on tottunut sitä rakastamaan sen seurassa eläessään.

On yö, mutta onneksi sentään paistaa kuu ja maisema on mitä harvinaisin. Matkakirjan mukaan pitäisi rautatiematka Wienistä Italian rajalle olla harvinainen niillekin, jotka ovat paljon maailmata nähneet, eikä ainoastaan minulle, joka en ole nähnyt muita vuorisoutuja kuin Puijot ja Kolivaarat. Semmering-rata sanotaan olevan maailman omituisimpia ja suuremmoisimpia.

Tasangolla oli vähän aikaa lumi kadoksissa, siellä täällä vaan pellon ojien pohjassa kiilui joku vanha kinos. Mutta pian on maisema taas täysin talvinen. Vaivoin saapi ikkunan ruudun

sulana pysymään siihen hengittämällä. Se, minkä siitä näkee, palkitsee kuitenkin sen pienen vaivan, minkä se tuottaa.

Juna kulkee laaksossa kahden kukkulajonon välissä. Kun taivas on pilvessä eikä kuu pääse esille, eroitan vaan haamut kukkuloista. Ne ovat vielä loivia, niiden rinteillä on kai viljelyksiä, koska metsäin välissä on aukkoja. On siellä kyliä ja kaupunkejakin, joista tuikkaa tulia. Mutta ihmisiä ei näy pienillä asemilla enemmän kuin meillä kotonakaan. Ja kun asemahuoneen takana kasvaa härmäinen koivu ja kuusien oksat oikiavat lumen alla, niin ei voi kuvailemallakaan kuvailla, että olisi lähes viikon päivät matkustanut melkein suoraan etelää kohti ja että huomeniltana olisi jo määrä soudella gondolassa Venetsian laguuneja pitkin.

Yhä kauemmas näyttää kesämaa poistuvan. Vedän kasvoni pois ikkunasta, nojaan penkkiini ja panen tupakan. Sen sammuttua menen hetkeksi unen horroksiin, nukun ehkä tunnin tai toista, kun herään — Kuusamossa.

On ensiksikin niin kylmä, että puistattaa sie-lua ja ruumista. Sitten ei näy ikkunasta niin mitään, sillä se on käyttänyt tilaisuutta hyväkseen ja vetäytynyt paksuun riitaan. Ja kun vihdoinkin saan sen sulaksi, luulen olevani varma siitä, että ollaan kaukana Kajaanin takana.

Laakso on jäänyt tuonne alas ja juna kohonnut vuoren kylkeä kiipeämään. Oikealla puolella on jyrkkä metsäinen rinne. Vasemmalla on hui maava putous, niin että näyttää siltä kuin kulkisi kuusien latvoja myöten. Ja alhaalla luminen tasanko, josta ei tiedä, onko se peltoa, niittyä vai jäätynyttä järveä. Tasangon toisella puolen on samanlainen vuori kuin mikä on tämä, jota juna kulkee. Sen takana on samanlaisia, jotka jo selvästi erottaa selvinneeltä taivaalta paistavan kuun valossa.

Mitä mahtavia tunteita ne ovatkaan! Kuusta ja mäntyä ne kasvavat ja niiden muodostuskin on tuttu suomalaisen silmälle. Se on kuin onkin tämä meidän kotoista alppiseutua. Hyvin harvassa häämöittää joku maja tai pienempi kylä ja ehdottomasti tulee ajatelleeksi, ett'eivät kai ne, jotka ovat tämän rautatien rakentaneet, ole rakentaneet sitä paikallisliikkeen takia, sillä mitäpä hyötyä olisi muulla maailmalla yhteydestä näiden kivikkömännikköjen kanssa.

Vaan sinne jäävät pian kuvailut Kuusamosta ja kotimaasta.

Juna on yhä vaivaloisemmin ahertanut ylöspäin päästäkseen. Muutamalla asemalla on valjastettu kaksi veturia eteen, vaan ei vauhti siitäkään ole suuresti enentynyt. Tehtävä matka ei olekaan leikintekoa. Mäkirinteet ovat muodostuneet vuorien kyljiksi. Kuta ylemmä on noustu,

sitä ylemmää nousevat huiput. Ollen äsken pyöreitä ja lempeitä, ovat ne nyt kulmikkaita, jyrkkiä ja uhkaavia. Paljas puuton kallio putoo mustanpuhuvana huimaavasta korkeudesta, melkein yhtäsuuntaisesti vaunun seinien kanssa yhtä huimavaan syvyyteen.

Viljelyksestä ei näy paljon jälkiä. Jollain niityntapaisella pyörylällä on pieniä heinäsuovia, jotka hukkuvat lumen alle. Mutta sen sijaan ilmaantuu kallioiden huipuille ja kuilujen reunoille haaveellisia, kummallisia muotoja, jotka vasta useamman nähtyään silmä viimein ymmärtää selittää vanhoiksi ritarilinnoiksi. Kuta louhuisemmaksi tulee maisema, sitä tiheämmässä niitä näyttää olevan. Jos olisivat ajat entiset vanhat, niin varmaan saisimme monet matkaverot maksaa, ennenkun pääsisimme niiden ohi.

Tie ei enää pääse suorasti nousemaan, sen täytyy kiertää kuin karjanuran. Parastaan tehden menee se pitkissä kiemuroissa vuoren ympäri, nousten ja yhä vaan nousten. Pari kolme kierrosta tehtyään saman keilan kylkiä pitkin ei sen matka eteenpäin ole ollenkaan edistynyt. Mutta sen täytyy päästä eteenkinpäin, päästä tuolle toiselle vuorelle, jonka rinteillä hanget kuunvalossa kimmeltävät. Eikä siinä muu auta kuin harpata kuilun yli, joka erottaa vuoren toisesta. Sitä varten on siinä kaksi kaitaista rautariukua, joita myöten juostaan toisen vuoren rintaa vasten kuin putoami-

sen pelossa ja niin kiirettä vauhtia, että juoksuunsa jäänyt koski satain askelien syvyydessä tuskin ennättää silmään tarttua.

Toisella vuorella alkaa sama leikki, sama kiertokulku ja sitä seuraa sitten samanlainen harppaus kolmannelle ja niin aina eteenpäin. Viimein näyttävät veturit kuitenkin tähän kiipeilemiseen kyllästyvän. Matka heidän mielestään edistyy ehkä liika hitaasti vai hermostuttaako heitä kenties kulku ammottavain kuilujen yli.

Sillä kuin yhteisestä tuumasta puskevat he yhtäkkiä päänsä pystysuoraan kallioon ja laskevat sen läpi kuin pyssyn luoti läpi lahoneen seinän. Ja kerran siihen keksintöönsä päästyään innostumaan eivät heille enää muut keinot näytä kelpaavankaan. Tunneli seuraa tunnelia, tuskin on yhdestä päästy, niin jo toiseen upotaan, ja jos ei siihen ole tilaisuutta yhdellä puolen laakson, niin haetaan puhkaistava vuoren seinä toiselta puolen.

Sillä välin on kuukin päässyt pilvistä vapaaksi ja paistaa nyt vuoriseudun kirkkaassa yöilmassa kirkkaampana kuin minä sen koskaan ennen olen nähnyt. - Se on vanha ilotulittaja ja tietää, milloin sen on edullisinta esiintyä. Hyvin se on laskeutkin jättäessään ilmestymisensä siihen asti, kunnes me ehdimme tulemaan tunneliseuduille. Vaikutus, joka syntyy, kun pilkkopimeästä umpiosta

näköispainos ntamo 2012

9 789522 153166 >

www.ntamo.net